Ч. 174 (14.071). Львів, четвер 4. липня 1935. Opłata pocztowa opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504.060, 149.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Протест совітського амбасадора.

МОСКВА, 3. 7. ПАТ. Всі щоденники оголошують на передових місцях протест совітського амбасадора в Токіо Юренієва проти вісьмох випадків нарушення совітської території японськими та манджурськими відділами в часі між 1. травня і 1. липня. Вся преса коментує ноту у передовицях і стверджує, що граничні інциденти є висловом невдоволення японських військових кол з того, що японсько-совітські відносини покращали. Ті інциденти мають хіба на меті викликати поважний конфлікт.

„Правда" пише: „Маємо на Далекому Сході вистарчальні сили, щоби геть знищити диверсійні банди. Уряд СССР і суспільність не знесуть того, щоби кордон став предметом провокаційних ділань японських мілітаристів".

„Ізвестія" обвинувачують японську армію в тому, що хоче зірвати мир між СССР і Японією.

ЛЬОНДОН, 3. 7. ПАТ. „Райтер" повідомляє з Дайрену, що всі громадяни СССР у Манджуко дістали з Москви наказ виїхати з цього краю до 25. серпня ц. р.

ПЕКІН, 3. 7. ПАТ. Є непотверджені поголоски, що на терені Чагару склався новий китайсько-японський інцидент. Такагаші, представник японської армії в Пекіні, не дістав ще в цій справі звіту.

Буджетові ощадности у Франції.

ПАРИЖ, 3. 7. ПАТ. Агенція Аваса повідомляє: На вчорашнім засіданні ради міністрів міністр фінансів Реніє заявив, що декрети про буджетові ощадности будуть готові в суботу. Проекти декретів будуть обмірковувати зацікавлені керовники ресортів від понеділка, потім дня 16. ц. м. предложать їх раді мінітрів.

Міністр фінансів переводить поспішно доходження у справі зловживань і також провірює, чи поодинокі відділи адміністрації правильно і справно працюють. Щоби приспішити ділання, припинили в багатьох урядах відпустки.

ПАРИЖ, 3. 7. ПАТ. Фінансова комісія палати депутованих вислухала експозе мін. фінансів Реніє і прем. Ляваля. Мін. Реніє заторкнувся справи стану державного скарбу, якого дефіцит зріс в 1935 р. на 17 міліярдів. Притім треба ще шукати покриття 6 міліярдів франків. Висота дефіциту, що доходить до 7—8 міліярдів фр., залежить від податкових впливів.

Премієр Ляваль підкреслив, що треба привернути буджетову рівновагу, й заповів, що завтра в „Урядовім Щоденнику" оголосять тексти трьох ощадностевих декретів. Перший з них буде торкатися кумуляції платень, другий обнижки платень і редукції, третій приспішення ревізій неслушно признаних емеритур.

Мін. Бек у Берліні.

Львів, 3. липня 1935.

Коли пишемо ці рядки, керманич польської закордонної політики, сидить акуратно у кабінеті вожда III. Німеччини, канцлера Гітлера. Сьогодні вполудне відбудеться (згідно з проголошеною програмою) обід, що його видає канцлер на честь гостя, з присутністю кількох найчільніших постатей сучасної Німеччини, відповідальних за її долю: військового міністра ген. Бльомберґа, закорд. міністра Нойрата, пруського премієра Ґерінґа, міністра пропаганди Ґебельса і ін. Конференції з канцлером та міністром закордонних справ, бенкети у німецьких достойників і польського амбасадора Ліпського, відвідини у Ґерінґа в його приватному помешканні, виїзд на кілька годин до одного з південно-німецьких живців на відпочинок, — ось формальна сторінка відвідин, подібна у загальних рисах до всіх таких офіціяльних дипльоматичних подорожей. Істотний зміст тієї подорожі залишиться тайною розмовців, але поки ще розмови розпочались — уже творить предмет здогадів всієї політичної преси світа: подорож мін. Бека до Берліна це політична „сензація" першої кляси, може не так з погляду вуличної преси (такою сензацією була нпр. подорож Ляваля до Москви, як причинок до історії скандалістики сучасної Европи), як саме з погляду найповажніших і найбільш суттєвих міжнародніх проблем, що обертаються довкола лінії Берлін-Варшава.

Вихідною точкою для оцінки ваги тієї подорожі треба, здається, вважати не так польсько-німецький пакт, як — смерть маршала Пілсудського. Пригадаймо собі надії франко- і москвофілів, звязані з тою трагічною для Польщі смертю: ніхто, мовляв, інший, як лише Пілсудський, не міг дозволити собі на такий акт, як замирення з німцями, і ніхто без нього не зможе вести закордонної політики Польщі по тій лінії. Ті, які твердили, що політика Польщі в нічому після смерти маршала не зміниться (до них і ми належали), виходючи хочби з таких міркувань, що ніхто не творитиме інших концепцій від тих, що їх створив і залишив у спадщині маршал, — сподівалися, що швидко прийдуть зовнішні акти, які маніфестуватимуть вірність ідеольогії польсько-німецького пакту. Першим таким зовнішнім актом була величава делегація німців на похоронах маршала, — подорож мін. Бека є другою маніфестацією заяви „нігіль нові"...

Однак безумовно річ іде не лише про зовнішню маніфестацію. Істнує аж надто багато актуального і найбільш ділового матеріялу для розмов між відповідальними керманичами обох держав. Булоб теж щонайменше великою відвагою твердити, що й на самому польсько-німецькому овиді нема ні одної хмаринки і що можна лише висловлювати захоплення з такого його ідеального вигляду.

Кол. комбатанти союзних держав запитують Німеччину.

ПАРИЖ, 3. 7. ПАТ. З приводу нарад Фідаку, які тепер відбуваються, „Ексцельсіор" повідомляє, що представники комбатантів, що репрезентують давні союзні держави, звернулися до німецької делегації з запитом, чи вона готова брати участь у спільній акції. Комбатанти к. союзних держав не хочуть брати під увагу минулих подій, але домагаються від Німеччини погодитися на такі точки:

1) Договори треба вважати ненарушними, а їх повної або частинної зміни можна доконати тільки за згодою сторін, що підписали договір;

2) Війна не є розвязкою евентуальних спорів. Але конечний є арбітраж у всіх невирішених питаннях.

Останні розмови мали на меті виснити, чи Німеччина хоче погодитися на ті точки. Якщо німецька делегація на це погодиться, що є правдоподібне — то буде зроблений великий крок вперед у користь утревалення мира.

Невдача Рузвельта.

ВАШИНҐТОН, 3. 7. ПАТ. Палата репрезентантів відкинула вдруге більшістю 246 голосів проти 133 домагання през. Рузвельта, щоб ухвалити закон про ліквідацію в 7 роках спілки, які мають концесії на заведення суспільної ужиткови. Цей вислід є найбільшою невдачею, якої зазнав Рузвельт на парляменарнім терені від часу, як довго є президентом. Палата прийняла власний проєкт у цій справі.

Демарш Франції й Англії у грецького уряду.

АТЕНИ, 3. 7. ПАТ. Французький і англійський посли зложили у грецького уряду демарш у справі закордонних довгів Греції і розпорядків, що обмежують права міжнародньої фінансової комісії, яка радить в Атенах. Грецький міністер скарбу заявив представникам преси, що економічні умовини краю не позволяють на сплату довгів ані відсотків, що переступають 35 прц.

Нова хвиля антисемітизму в Німеччині.

КЕНІҐСБЕРҐ, 3. 7. ПАТ. Урядова „Пройсіше Цайтунґ" домагається від власників готелів і ресторанів, щоби заборонили жидам вступ до цих льокалів. Більшість готелярів і реставраторів вивісила на дверях таблиці з написом: „Вступ жидам заборонений". Та сама ґазета подає, що вчора вели вулицями Кеніґсберґу мешканця цього міста, жида Янсона. На грудях він мав плякат з написом: „Я є той жид, що купався в Дремс (надморська місцевість біля Кеніґсберґу) з німкою, без купелевого костюму".

Деякі прохожі обурені на жида викрикували і погрожували, врешті побили Янсона, якого примістили в охороннім арешті.

МІН. БЕК У БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 3. 7. ПАТ. У звязку з візитою мін. Бека в Берліні урядова „Діпльоматіш-Політіше Кореспонденц" пише між ін., що ревізита польського міністра закордонних справ створює дальшу можливість поглибити взаємини між обома народами згідно з духом приязного сусідства. Світ, що хоче мира, має користи з того, що керманичі Німеччини й Польщі не чекали на заг. систему мира, але заключили мир серед на замкненім і загрозливім відтинку. Міністер Бек зможе розмовитися безпосередньо з канц. Гітлером і ця розмова причиниться до продовження мира на практичній дорозі.

БЕРЛІН, 3. 7. ПАТ. Сьогодні в год. 8. рано приїхав до Берліна мін. Йосиф Бек. На двірці повитали міністра в імени канц. Гітлера підсекр. держ. нім. канцелярії Майснер, німецький мін. закорд. справ Нойрат і інші достойники та богато представників преси.

З двірця поїхав мін. Бек до польської амбасади. Уставлена перед двірцем почесна компанія СС (штурмовців) віддала міністрові військові почести.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати поштовими марками.

Ось саме кілька днів тому кореспондент „Ґазети Польскої" у Москві, п. Отмар, звертав увагу на істеричні голоси московської преси про польсько-німецькі відносини і раз у тих реляціях Польща і Німеччина вже машерують рамя об рамя проти Московщини, іншим разом знову, я два дні пізніше чи раньше, та сама совітська газета представляє руїни польсько-німецької приязни, на яких зацвисти може знову рафальська гармонія. Новоіменований пресовий аташе Совітів у Берліні Ґнедін пише в „Ізвестіях" з 21. травня ц. р. під криптонімом „Номад" про повне фіяско німецько-польського трактату і безліч конфліктів між тими двома заприязненими державами. Отож: голосування мін. Бека у Женеві проти Німеччини, переговори Бека з італійцем Сувічем н'бн то проти Німеччини (приєднання Польщі для італійської концепції охорони куцої австрійської суверенности), виступи польської преси проти Німеччини у справі Мемелю (Клайпеди), гострі суперечки на ґрунті Данціґу (з валютовими перипетіями, самоуправними виборами і т. д.), врешті — покращання польсько-французьких відносин. Словом — „старі рани на польсько-німецьких взаєминах не тільки не загоїлися, але ще дужче кервавлять".

Чи справді так воно є, чи це тільки образ зроджений з совітських бажань, це питання, на яке дає відповідь нинішня візита п. Бека у Берліні. Правда завжди лежить по середині. До ідилії у польсько-німецьких взаєминах далеко, бо така ідилія булаб справжнім дивоглядом у нинішній геополітичній дійсності та при істнуючій історичній і настроевій спадщині століть. Але ніякий міністер закордонних справ не їде до столиці чужинецької держави (та ще й перший раз!), щоби зривати трактат, який започаткував розмірно гарні, у даних обставинах можливо найкращі, відносини, лише щоби вигладити й усунути другорядні спори. Нема сумніву напр. що на тлі цілости европейської, зокрема східно-европейської ситуації, на якому зродився польсько-німецький 10-літний пакт, суперечки з приводу відносин на терені Вільного Міста Данціґа чи голоси преси щодо мемельського конфлікту, це сьогодні справи і для Німеччини і для Польщі другорядні.

Першою справою є переломання в Льондоні німецької ізоляції і створені тим фактом нові вигляди конфіґурації европейських сил. Першорядною справою є питання можливих вже у найближчих днях безпосередніх переговорів між Францією та Німеччиною, питання повороту Німеччини до Ліґи Націй, питання спільного фронту до східного пакту у зовсім новій стилізації, пакту, який мав би Франції з одного боку престіжево уможливити повести безпосередні розмови з Німеччиною, з другого — фактично перекреслити франко-совітський пакт з його „негайною обосторонньою військовою допомогою". Першорядною справою є врешті проголошене перед цілим світом бажання Гітлера, щоб 10-літній польсько-німецький пакт міг бути щораз дальше відновлюваний, — очевидно до часу тривкого і мериторичного полагоднення спірних територіяльних справ, яких істнування ніколи не заперечила ні одна сторона.

Як довго III. Німеччина залишається вірною свому засадничому антисовітському становищу і свою закордонну політику достосовує до основної ідеольогічної тези націонал-соціялізму, що комунізм є найбільшим ворогом людськости, — так довго зріст міжнародніх впливів і міжнародного престіжу III. Німеччини є явищем позитивним. Побут міністра Бека у Берліні безперечно скріплює той німецький престіж: він маніфестує перед світом мудрість керманичів III. Німеччини, що вміли встановити такі гарні відносини з непримирним, здавалося, сусідом, і заразом демонструє величезну політичну й мілітарну силу, яку творять обидві держави. Це факт, з яким мусить рахуватися ввесь той світ, що цікавиться питаннями, які заціхавлюють Польщу й Німеччину, та які у практиці не можуть бути вирішені без Німеччини і Польщі.

Перед одним ювилеєм.

(Стаття з наших сокільських кол).

За рік будемо мати 25-ліття збіркової акції, яку започаткував проф. І. Боберський, щоби викупити велику 11 і пів моргову площу при Стрийському шляху, т. зв. **„Український Город"**. Він умисне назвав намічений майдан „Українським Городом", бо тоді українці не мали у Львові свого власного майдану, де моглиб відбуватися всякого роду масові виступи й свята.

З трудом прийшлося проф. І. Боберському реалізувати намічений плян. Серед наших чільних громадян, що під впливом проф. Боберського заснували спілку для викупна землі — мабуть не було ще тоді належного зрозуміння для цієї так важної справи. Вказують на це записки з І. наради, яка відбулася в цій справі дня 17. V. 1911 р. в кімнаті засідань „Дністра". Розмови зібраних далеко відбігали від пекучої теми: Як належить поступити, щоби „площа циклістів" могла в легкий спосіб перейти в посідання львівських українців.

Однак дир. К. Паньківський виразно зазначив, що вихідною точкою нарад має бути закупно площі для вжитку українського громадянства. Площа та булаб в управі Сокола-Батька. Голова „Сокола" представив значіння і потребу такої площі та поставив закупно майдану за одиноку ціль спілки. Нараду заініціював д-р Ст. Федак. Інші промовці ставилися до цієї справи або байдуже або неґативно. Їх заміти були зібрані в таких точках:

1. „Площа циклістів (первісно задумувано купувати тільки цю частину площі, що обнята тором наколесників) не надається на город, бо там нема дерев.

2. Для „кількох людців", що там будуть їздити колесом не цілком вказане закуповувати площу.

3. Треба купувати 8 морґів, бо 4-морґова площа („площа циклістів") за мала.

4. Ціна 20 кор. за один сяжень є під город за велика, бо це будівельна площа.

5. Звідки приходить суспільність до того, щоби десять людей купувало їй площу. Нехай ціла суспільність купує. Ми всі недужі на те, що мріємо, що хтось там прийде і купить площу для нас.

6. Запропонований інтерес зовсім не рентується, бо площа не оплачується. Її треба розпарцелювати.

7. Площі при парцеляції не можна вилучувати, бо проектований розклад вулиць на це не дозволяє.

8. Решта парцелі тратить на вартости, бо не принесе таких зисків, які моглаб принести.

9. Це є ризико. Нехай собі „Сокіл" сам це зробить.

10. Перейти до денного порядку над проектом, бо про це нема що говорити.

Таке становище зайняли зібрані громадяни в справі площі. Та не зважаючи на таку несприятливу ситуацію вдалося проф. Боберському таку спілку завязати. **Спілка набула цілий 11.5 морговий простір з тим, що „Сокіл-Батько" буде постепенно — в міру впливу грошей — землю викуповувати.** Почалася затяжна збіркова акція. Сокіл-Батько, намагаючися всіми правними засобами здобути для українців майдан, часто-густо занедбував для тієї так важної для нас справи — свою не менш важну організаційну діяльність.

Вже незабаром виявилося, що треба не 4 морґи, не 8 морґів — як думали спільники, але цілої 11.5 морґової площі, щоби великі українські краєві імпрези могли свобідно відбуватися. До складання датків на цю ціль втягнено ціле наше громадянство.

Успіх по нинішний день є значний, мимо всякого роду нарікань та претенсій (очевидно тих, що нічого не зложили на викупно площі). Поверх 8 морґів (на них ще тяжить довг до сплачення в сумі 1200 ам. дол.) добув вже Сокіл-Батько для вжитку українського громадянства. І ясно, що Сокіл-Батько змагає до викупна й решти (ще 3600 сяжнів землі), на сплату якої треба **ще около 10.000 ам. долярів.**

Пошкробається читач за вухом та скаже: багато! Та коли подумати, що така сума це смішний довг для заможнішого львівського міщанина, то можна безпечно надіятися, що й цю суму ще зможе легко наше громадянство зложити.

Тільки мабуть до викупна цих останніх 3.600 сяжнів не дійде. Як ходять чутки — а кожна чутка має трохи правди в собі — теперішні спільники — а є їх **чотирьох** — як довідалися, що маґістрат не хоче мати в цьому місці камяниць, мали піти з маґістратом на переговори в **напрямі заміни землі, яка має служити для потреб українського організованого життя за маґістратські далеко на окраїнах Львова положені будівельні парцелі.**

Ось маєте по 24 роках знову характеристичне становище частини спільників. Чиж треба було досвіду 24 років, досвіду війни, досвіду нашого повоєнного життя на те, щоби не оглядаючися вінащо, добровільно — і не під примусом обставин, рішатися на такий крок?! Діячі добре ситуовані, що ще нині мають великі доходи, ані руш не хочуть **заждати** аж Сокіл-Батько добуде відповідні фонди, щоби заспокоїти їх претенсії. Навпаки, тоді, як інші спільники продавали свої уділи в ціні по 1000—1500 ам. дол. за уділ, а навіть свої уділи дарували, то деякі з теперішніх вимагали то 7.000 то 4.000 ам. долярів за уділ. Дехто з оставших спільників може погодивсяб заждати ще деякий час та під натиском інших не може на це зважитися.

Ще час, щоби ці спільники-громадяни надумалися та завернули з описаної дороги. Бо навіть їхні діти деклямують: **Добро Нації понад усе!**

Сокіл.

Мале зусилля --- великі наслідки.

За поширення колекціонерства серед українців.

Великі засоби енергії повстають у великих осередках, у країнах з широкими перспективами розвитку, на просторах, що приваблюють вічно нових людей з ініціятивою, з бажанням щось нового відкрити або розбагатіти.

Приклад Америки проречистий.

Як наслідувати її нам, у хліборобській країні, з таким охлялим темпом життя, з такими непереможними путами рутини?

Приглянься життю великих американських мільонерів і піонірів — тих, що починали свою карієру з нічого, з вулиці на межі голодової смерти. Неодин із них це був еміґрант із такої глухої закутини, як наша.

Дороблювались вони не тільки тяжкою працею; сама праця не вистачає, щоби придбати майно і створити довкола себе великі резервуари енергії. Вміли вони находити ідеї та здійснювати їх.

Один із найсильніших засобів енергії це привязання до якихось предметів, як починаємо вважати вартісними і хотіли би їх придбати. Наші земляки сильно помиляються, що це мусять бути предмети вже великої, загально признаної вартости. Навпаки: люди ставали піонірами та мільонерами саме тому, що вміли відкривати вартість у речах на перший погляд безвартних, предметах буденного вжитку, на які мільони людей не звернуло увагу.

Так зродились в Америці та інших багатих державах сотні і тисячі колекціонерів.

Щоденно мільон членів нашого народу викидає на смітник всяку покидь, те, що вважає зайвою перешкодою у своїй хаті. Ніхто у нас не збирає коробок від сірників і папіросок, старих часописів, пляшок, ґудзиків, клаптиків одежі, старих пер, кусків олівців і ручок, так само, як деякі збирають уже марки або книжки. Читаємо вряди-годи, що якийсь бідний робітник на чужині збудував собі цілу хату із сірників, що такий став мільонером — купуючи відламки заліза або кальоші.

На перший погляд видається смішною думка, як можна єднати з ідеєю суспільної енергії такі дрібні, приземні заходи, як призбирування всякої тандити. А проте великі філятелісти, бібліофіли та колекціонери старих образів не роблять нічого іншого. Вони добувають із себе велику силу волі, інколи до самопожертви та самовідречення, щоб придбати предмети, до яких інші не привязують найменшої ваги. Одного дня виявляється, що вони призбирали скарби.

На широких просторах нашої землі пропадають щодня такі скарби тільки тому, що нема

СВЯТО МОЛОДІ
в Станиславові.

Саме рік тому Станиславів гостив і приймав українське зорганізоване жіноцтво з цілого світу на Українському Жіночому Конгресі. Минув рік і Станиславів знову був свідком величазого Свята Молоді, яке відбулось 29. і 30. червня ц. р., влаштоване заходом Сокола і Філії Т-ва „Просвіта“ в Станиславові. Справді це Свято Молоді не може рівнятись з загально-українським Жін. Конгресом, бо це був д лише молоді зі Станиславівщини. Одначе наради, рішення і резолюції, які запали на цьому святі будуть вказівками і матимуть значіння на майбутнє не лише для Станиславівщини, але й для цілого українського народу. Хід цілого Свята Молоді такий:

ПЕРШИЙ ДЕНЬ НАРАД.
СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ І ВИБІР ПРЕЗИДІЇ.

Перший день Свята називався „Конгресом Молоді“ й цілий перейшов в салі „Сокола“ на рефератах. На конгрес мали доступ тільки уманьдатовані делегати товариств і установ. Після полагодження всіх формальностей учасники діставали карту вступу та відзнаку і тоді могли ввійти на салю. Порядок на салі зразковий, впорядчики виконали своє завдання бездоганно. Саля „Сокола“ дуже гарно прибрана смерековими гірляндами і гербами всіх українських земель. Праворуч великий портрет гетьмана Івана Мазепи, ліворуч кольорові вітражі українського січового стрільця і козака. На сцені кілька столів, накриті зеленим сукном. По середині великий стіл для президії, на право менший для преси, на ліво для представників адміністраційної влади, трішки позаді стіл для секретарів конгресу.

В год. 10.50 відкриття конгресу, який відкрив д-р Ю.Олесницький, голова філії Т-ва „Просвіта“ в Станиславові. У коротких словах засвоює велику вагу молоді в житті народу. Взиває молодь до змішнення сили духа і тіла, любови і посвяти, бо коли молодь розвине свої сили, змішнить і загартує їх, ми не змарніємо, не згинемо, але відродимось і здобудемо належне нам місце серед вільних народів. Опісля покликує до президії конгресу дир. інж. Палія на предсідника; крім того до президії ввійшли: дир. Трач, інж. Семенчук, п. Рублева, селянка Гашпар, селянин Савчин, д-р Гробельний, дир. Швалюк, п. Мельниківна, д-р Чорненко і м-р Кушнір. На секретарів конгресу д-р Ю. Олесницький покликує п. Пиндусівну, м-ра Я. Ясеницького і п. С. Костецького. До резолюційної комісії входить: п. Рублева, п. Скочдополь Дарка, д-р Грушкевич, інж. Залізняк, інж. Семенчук, м-р Кушнір, Піськевич Тарас і Цюкенда.

ТЕЛЕГРАМА ДО ГЕН. М. ТАРНАВСЬКОГО.

Після того забирає слово голова Організаційного Комітету Свята дир. Трач, і пропонує вислати телеграму до ген. М. Тарнавського, до вожда тих, що 15 років тому боролись за кращу долю народу і за здійснення великої ідеї. Пропозицію приняла саля бурхливими оплесками.

Опісля дир. Трач передав провід конгресу інж. Палієві.

ПРИВІТИ.

Від центральних наших установ складають привіти: м-р М. Дужий від Т-ва „Просвіта“, пос. З. Пеленський від РСУК, д-р інж. Е. Храплий від Сільського Господаря, інж. Палій від Сокола-Батька, Маслосоюзу і Карпатського Лещатарського Клюбу та п. Шепаровичева від Союзу Українок. Опісля м-р Кушнір відчитав коло 300 привітів від ріжних установ і товариств зі Станиславова й цілого краю.

РЕФЕРАТИ.

По привітах починаються реферати. Перший реферат виголосив м-р М. Дужий на тему: „Духове виховання нації й молодь“. Реферат тягнувся 1.04 год. Був може дещо за довгий. Провідну думку реферату можна схопити в трьох словах: самодіяльність, самоосвіта й самовиховання. Референт доказував, що молодь мусить їх собі засвоїти і подав вказівки, як це може осягнути. В дискусії забирав голос м-р Гнип Мир. (Сокіл-Камінне). закидаючи референтові, що не згадав у рефераті про любов і правду, як найважніші чинники в житті народу, головно для молоді. М-р Дужий відповів, що нам дійсно треба любови й правди й коли у рефераті про них не згадав, то всеж таки їх можна дошукатись у згаданих чинниках, як розум, воля чи почування.

Другий реферат виголосив д-р Карло Коберський на тему: „Кооперативна ідея“. Реферат тягнувся 40 хвилин, був дуже цікавий і виголошений у приступній формі. В цілому рефераті доказував референт вагу кооперації в житті народу, яка стоїть на становищі загального, не особистого добра та сталить характери. Закінчив такими словами: „В ідеї вільного співчленства краща майбутність нашого народу. Бо тільки власними силами й своїми власними трудами ми можемо чогось добитись“. По рефераті вив'язалась довша дискусія, в якій забирали голос: м-р Ясеницький, інж. Пиндус зі Станиславова, Прокопів (кооператор з Палагич), Дупелко (кооп. з Олешова), Гірник (Сокіл-Богородчани), Атаманюк (Студ. Секція — Коломия), Верес („Просвіта“ — Надвірна) та Лушпинський (Каменярі-Товмач). По рефераті перервано наради на одну годину на обід і тоді учасники конгресу оглянули протиалькогольну та протинікотинну і гігієнічну виставу. По годинній перерві наради йшли далі. Перед черговим рефератом дир Трач покликав до президії на місце неприявного Савчина, селянина з Іваниківки Доцяка і передав провід п. Рублевій.

З черги виголосила реферат м-р І. Гладка на тему: „Жіноцтво й молоде жіноцтво в громадянській праці“. Реферат тягнувся 27 хвилин. Референтка порушила справи, звязані з працею жінки в громадському житті і доказувала, що жінка мусить зацікавитись громадським життям більше, як це було дотепер. В дискусії голосу ніхто не забирав.

Опісля реферат виголосив інж. А. Палій на тему: „Фізичне виховання молоді“. Реферат тягнувся 29 хвилин. Референт порушив ті самі справи, про які говорив у своєму рефераті у Львові і зміст якого нашим читачам уже відомий з „Діла“.

З черги реферат виголосив д-р інж. Е. Храпливий на тему: „Хліборобський Вишкіл Молоді „Сільського Господаря“. Реферат тягнувся 26 хвилин і був дуже цікавий, завдяки легкому, приступному стилеві так, що присутні слухали його з великим зацікавленням і нагородили референта гучними оплесками. В рефераті порушив інж. Храпливий справу хліборобського вишколу, вагу якого щораз більше розуміє наше село. „Хліборобський Вишкіл Молоді — говорив інж. Храпливий — почали ми в 1933 р. 59 гуртками, що обєднували 528 учасників, 306 змагунів і 222 змагунок. В 1935 р. має „С. Г.“ в цілому краю 539 гуртків, в яких є 5.343 учасників, 8333 змагунів і 2010 змагунок. В дискусії забирали голос: Доцяк, Савчак (Ямниця), Дяченко (Боднарів) і м-р Ясеницький.

Далі виголосив реферат д-р Хмілевський на тему: „Гігієна села“. В цікаво зладженім і приступнім рефераті вказав д-р Хмілевський на жахливі гігієнічні й санітарні відносини в нашому селі та закликав молодь до направи тих відносин. Реферат тягнувся 11 хвилин. В дискусії забирали голос: Богдан Олесницький студ. мед. (Відродження-Львів), Никифорчин (організатор Відродження з Коломиї), М. Гриньківна (голова С. У. — Пасічна) запитує, як повинна виглядати гігієнічна селянська хата, на що д-р Хмілевський подав докладний опис.

Після того проголосив дир. Швалюк перерву, підчас якої комісія резолюційна зладила резолюції. По півгодинній перерві відчитали резолюції, над якими відбулась дискусія. В дискусії забирав голос п. Атаманюк (Студ. Секція — Коломия), гостро критикував їх та О. Ясеницький (представник Українського Спортового Союзу). Після цеї дискусії, радше „подвигів“ п. Атаманюка, приняли резолюції, текст яких подамо завтра.

По резолюціях відспівано нац. гимн.

Перший день Свята Молоді закінчилось виставою „Бояриня“, яку виставила „Драматична Сценка“ при філії Т-ва „Просвіта“ в Станиславові. Вистава пройшла з повним моральним і матеріяльним успіхом. На перше місце між виконавцями вибилась Ліда Каратницька в ролі Оксани. Дуже добре грала теж Тося Фуркевичівна (мати боярина).

ДРУГИЙ ДЕНЬ.

Другий день Свята Молоді посвячений був на фізичний попис молоді й відбувався цілий час на площі „Каси Ощадности“. Зачався в год. 10.25. замість 9 год.

На площу входять зорганізовані частини й уставляються на місцях, які вказали впорядчики. По середині площі збудований вівтар. На всіх кінцях площі на маштах мають українські національні прапори.

Головний впорядчик проф. Заславський відібрав звіт від усіх четарів, опісля здав звіт дир. Трачеві, як голові Комітету. На площу входить Комітет Свята, о. Микитюк відправив Службу Божу. Підчас Служби Божої співав мішаний хор під управою Л. Крушельницького. По Богослуженні виголосив промову м-р М. Кушнір, переповідаючи провідні думки принятих резолюцій. По промові почалась дефіляда зорганізованих частин на площі перед Комітетом Свята. В дефіляді взяло участь 2.961 осіб з Сокола, Просвіти, Рідної Школи, Каменярів і Українського Спортового Союзу. Підчас дефіляди пригравало 5 оркестр. Найкраща з них була оркестра з Хотіня коло Калуша. Після дефіляди відспівав хор (139 осіб) під управою м-ра Л. Крушельницького кантату Ів. Недільського до слів Вол. Павлусевича „Ми молоді“. Пісня вийшла дуже гарно, заслуга диригента, який знаменито вишколив хор. Після того почались пописи змагунів. Зачались вони бігом на 3 км., який виграв Савчак. З черги відбулись вправи вінками дівчат, в яких взяло участь 428 осіб. Вправи випали дуже гарно.

Черговою точкою програми був скок вдалечінь, який виграв Придун. Опісля відбулись вправи вільноруч мужчин, до яких стануло 324 осіб і вправи дорослу, в яких взяло участь 36 малих хлопців.

Дальше біг на 100 м. (першенство здобув Соколовський II), вправи вільноруч „Каменярів“ (290 осіб) і вправи дорослу (36 хлопців).

Опісля 56 дівчат з Ганусівець, Ямниці й Стриганець вивели „Гагілки“.

Найкращою точкою програми був танець „Чумак“, який виконало 15 мужчин з Підпечар, в білих селянських строях, з соломяними капелюхами на головах та батіжками в руках. Після „Чумака“ відбулись змагання в ратищі й диску. Ратище виграв Пуйда, диск Савчак.

З черги відспівав хор (68 осіб „Станисл. Боян“, „Думка“, Бельведер, Гірка, Надвірна й Млини коло Надвірної) під управою дир. Ворончака „Вставай Україно“ у композиції Лопатинського.

Після того пописувались „Каменярі“ з Вовчинця й Гороховини (24 осіб).

З черги члени „Сокола І“ захоплювали публику своїми знаменитими вправами на приладах, спеціяльно вежами на приладах.

Останніми точками попису були мячеві змагання між репрезентацією „Провінції“ й Станиславова, які закінчились виграною „Провінції“ і біг наколесників на біжні (10 км. — 25 окружень), який виграв Зубаль.

Закінчилось „Свято Молоді“ відспіванням нац. гимну. Всіми вправами проводив проф. Заславський, до вправ пригравала орхестра „Зорі“.

Загальне враження з другого дня свята добре, хоч могло бути краще. Не дописала передусім сторінка технічна, велике спізнення, зміни програми і слаба організація спортової частини.

Дуже гарне враження викликало кілька санітарок в білих строях з червоними хрестами, яких зорганізував д-р Хмілевський. Публики було на площі дуже багато, понад 5.000 осіб. На трибуні засіло багато наших чільних громадян. Ціле Свято Молоді залишило якнайкраще враження.

Б. Л.

Сенатська комісія прийняла виборчу ординацію і закон про вибір президента.

ВАРШАВА, ПАТ. Сенатська конституційна комісія приняла вчора проєкт закону про виборчу ординацію до сойму і до сенату та проєкт закону про вибір президента. Відкинули поправки всіх опозиційних послів.

Завтра в четвер відбудеться в год. 11. пленарне засідання. На засіданні радитимуть над проєктами законів, які приняла сенатська комісія.

На днях оголосять англійсько-німецький летунський договір.

ПАРИЖ, 3. 7. ПАТ. Кореспондент „Л'Енформасіон“ повідомляє з Берліна, що згідно з заявою дипломатичних кол переговори між англійським і німецьким урядом у справі заключення летунського пакту доходять до кінця і в найближчих днях дождемось оголошення цього договору.

заповіди, а між безженним ці гріхи зовсім не є такі розповсюднені, як про це злобні люди говорять, отже латинська практика таки ліпша, святіша.

Ми сказали, що тут розстайна дорога між вдачами, як коли при голосуванні одні присяжні судді кажуть „винен", а другі „невинен". Отже чи колинебудь усі вдачі християнських народів погодяться з латинською мірою? А як можна приписувати латинській мірі монополь у катол. Церкві, коли у св. Письмі пише виразно „муж одної жінки", а ціла історія грецької Церкви до нинішнього дня це потверджує.

Доказувати, як це о. Мартинюк робить, що ніби тільки латинська практика є католицькою, це веде до викривлення й пофальшування значіння „католицької Церкви" взагалі. Отже що такі премудрі „благовісники" хочуть прочистити, зединити й поширити,, це вони розбивають і викривляють уже в зародку — у своїх вихідних поняттях. О. Мартинюк цього не бачить, та цілком певне це дуже добре бачуть православні й протестанти. Тому то шлях, що його о. Мартинюк витичує, **ніколи не зможе довести до сполуки Церков у більшому стилі.** Це резиґнація з реставрації первісної єдности, це наївне уроєння про златинізування усіх християн. Коби то обовязковий целібат духовенства був одиноким таким латинським елементом, що його і самі латиняни і наші латинізатори хотіли би бачити у східній Церкві! Але воно в дійсності так, **що на тому асиміляційному шляху нема стриму аж до повного златинізування сх. Церкви,** як це бачимо на галицьких вірменах. І наші латинізатори щораз більше латинських елементів вводять до нашої Церкви, а бажають їх собі завсіди більше, ніж покищо, задля сяких чи таких перешкод, можуть їх ввести. Щож тоді дивуватися справжнім латинникам, котрі при тім мають ще й свої геґемоніяльні цілі. Ось найновіший польський ідеольоґ унії, Лубєнський, по тристалітньому істнуванні нашої (берестейської) унії називає наше духовенство *„псевдокатолицьким"!*

Наші латинізатори, на смерть закохані в латинізмі, не бачуть великої історії, що стався на пограниччі східної й західної Церкви, а й нині вона ще жива, хоч її хвилювання, відповідно до духа часу, не такі загальні, як колись були. Це історія ривалізації, боротьби за геґемонію, за стан посідання. Латиняни знищили Кирило-методіївську Церкву на Моравії, в Чехії та в давній Мадярщині; знищили східну Церкву в первісній Польщі уже в її зародках; а коли 1204. р. заняли Царгород, то й там, у самому центрі, знищили східну Церкву; ще найбільше зрозуміле, що латиняни знищили грецьку Церкву в полудневій Італії. Як інакше пішла би ціла історія, а особливо наша українська, колиб Чехія, Мадярщина й Польща залишилися були „доньками" східної Церкви! Щойно тоді була би природна рівновага в Европі між східною й західною Церквою. А так, як сталося, то східна Церква вийшла з тої ривалізації надто ослаблена. І історична доля тих народів, чехів, мадярів та поляків, якась „не своя", бо не найшлися в тому руслі, яке для них природно було призначене. Вони вічно „плуталися" на шляху історії, не могучи заняти твердої позиції. Справді Польща відзначилася газардним щастям, але й газардним нещастям (розбір Польщі).

А де головна причина нашого національного нещастя, що ми опинилися народом „сиротою", що хоч, земле, розступися? Нас знищив той історичний процес, що забрав від нас шляхту, а з нею провідників народу та земні багатства. Зовсім інакше виглядала би наша доля в Австрії, колиб ми були мали нашу давню багату шляхту. В тих віках, коли наша шляхта покидала наш нарід, національність определялася *релігійною приналежністю.* Отже наша шляхта перш за все мусіла виректися *віри* своїх батьків, коли покидала свій нарід; а це ясно вказує, *що наша історична трагедія має свої справжні причини в ривалізації між західною й східною Церквою.*

Ми впали в тій ревалізації. А причинили це головно ті латинники й наші латинізатори, помилені „благовісники", що при всякій нагоді знеславляли нашу Церкву та її історію — аж ген зачинаючи від самих апостольських часів, як це роблять і нинішні наші помилені „благовісники", що не бачуть далі від свого носа, а нібо відчувають поміч спеціяльної Божої ласки. Якжеж мала наша шляхта вдержатися при нашій Церкві, коли їй монахи й епископи разураз реґетували, що ані унія ще не бчищує нас від схизми та всяких візантійських „звироднень?!" Коли так, то єдина рада на це приняти повне латинство, що було в наших історичних відносинах дуже приманчиве. Алеж це виходило на наше **національне самогубство.**

Нині знову повернули ті самі відносини. Далі уже нічого не будемо говорити; хто має незачаджений розум, нехай сам подумає.

Еремія Теольоґ.

Життя Української Школи в Братіславі на Словаччині в рр. 1934—1935.

Братіслава, червень 1935.

Школа розпочала свою працю 1. вересня. Діти вчилися 2 рази тижнево: в середу увечері й у неділю вранці. Діти, що мають досить праці у своїх школах, радо бігли до рідної школи здалека чи зблизька, в слоту чи в добру погоду, в той час, як їхні товариші відпочивали або ще спали (в неділю вранці).

В лютому влаштували пластове свято; був страшний дощ і вітер, ноги в дітвори були майже по коліна мокрі, парасольки від вітру потрощились, а вони прийшли всі як один та ще й сміялися (один школяр живе годину ходу від школи при чім 1/4 години треба йти лісом).

Крім науки у школі було й кілька виступів. Так у листопаді відбувся „День книжки" й вистава діточої літератури; в січні ялинка з чудовою програмою, яка зробила велике враження не лише на своїх, а й на присутніх чужинців. У лютому була пластова академія в честь творця скавтінґу Бейден-Повелла, академія в честь уродин М. Вовчка й Федьковича. У травні „День Матері". Була відіграна коротенька сценка „День Мами" із „Св. Дитини". Готували, правда, „Сміх" Черкасенка, але за недостачею грошей які нам були обіцяні ліпше ситуованим громадянством і вчасно не зібраних, мусіли підготування залишити. „Свято Матері" закінчено співом „Боже великий єдиний".

На Зелені Свята школа поклала вінок із синьо-жовтих квітів на могилу січового стрільця й 20. червня закінчила свою працю „Шкільним Днем" — прогулькою у ліс на цілий день з програмою: спів, гутілки, деклямація й коротенька сценка „Сварка на сцені" із журналу „Світ Дитини".

Діти мали книжечки, на які кожна дитина збирала по 10—20 сотиків місячно на якусь ціль: на Музей Визвольної Боротьби України, на втікачів через Дністер, на інвалідів, на дітей Подебрадського Притулку. Перед Різдвом збирали старі речі й послали частину до Подебрадського притулку, а частину в Туря Ремети на Підкарпаття. Школа й пластовий гурток „Котеня" передплачують 4 журнали: „Світ Дитини", „Дзвіночок", „Наш Приятель" і „Пластун". Крім того майже кожна дитина передплачує 1 або 2 журналики.

Утримується школа на місячні вкладки батьків — 5 кор. чеських місячно (є це на 80 відсотків стрільці-робітники, матеріяльно слабо ситуовані). Учителеві школа не платить нічого, він учить даром, а гроші йдуть на книжки, на журнали, на пошту, на влаштування ріжних свят. Єдина наша біда — маємо дуже малу бібліотеку, а діти так радо читають. Отже ми збільшити бібліотеки не можемо, дуже слабо стоїмо матеріяльно.

На кінці року школа виклопотала від греко католицької церковної ради 100 кч. і цим частинно допомогла одній бідній дитині, батько якої був майже 2 місяці хворий. виїхати на один місяць на село.

За Управу Школи: *Л. Бризгунова.*

управитель галицького повітового бюра праці К., контрактував людей. Була така глота, що годі було перепхатися до стола, при котрому люди записувалися і підписували контракти. Від крику і шуму аж вуха боліли. Та о. Онишкевича знали. Перепустили з пошаною і звели пекольний репет проти добр. К., виступаючи з усякими жалобами. Між ним і о. Онишкевичем прийшло як стій до гострої словної перепалки. Я хотів вглянути у зміст і суть підписуваних контрактів; добр. К. цьому спротивився, закриваючись інструкціями праської централі і наказами таборової управи, що до його роботи ніхто не сміє вмішуватися. З подразненого тону його мови було слідно, що й він про мій приїзд заздалегідь був упереджений. Це дало палкому о. Онишкевичеві притоку виступити гостро проти такої закаптуреної практики і вийшла колотнеча, яка оперлася о таборову управу. Та барон Чапка про пригоду упереджений, дременув з табору, а його заступник чемненько відбрехався, що в тій справі йому нічого не відомо, що справа сезонових робіт належить до самого начальника, якого розпорядків він змінювати не може. Хоч не хоч, ми мусіли з табору забиратися з нічим. Ця приключка вельми роздратувала о. Онишкевича і він найближчим потягом пігнався до Відня, а мені доручив їхати до Праги і зголоситися з письмом, яке написав, до гофрата д-ра І. Горбачевського. Вечором я поїхав і вранці явився у д-ра Горбачевського на Віноградах, вул. Коменського ч. 9. І справді, довелося мені переконатися наглядно про те, про що була між нашими людьми загальна думка: більшої ввічливости, більш охочої учинности та поради і чутнішої сердечности як у д-ра Івана Горбачевського у Празі, годі собі уявити. Я бачив його уперше в житті, проте він мене гостював і відносився до мене як до свого давнього товариша. Квапився до університету і не мав часу. Проте потрудився і посвятив добру годину в праському Центральному Краєвому Бюрі Праці на вулиці Томаській, де з начальником бюра радником Комінком, теж про моє назначення до Ґмінду вже упередженим, відбув спокійну, але рішучу конференцію. Радник Комінек противився всякій, як казав „непокликаній" інтервенції, яка самій справі може лише зашкодити тому, що праська централя сама собою дає повну запоруку правоти і контролі, а така інтервенція нагинає на „демагоґічні" цілі. Та всі його запальні вихватки відбивалися від спокійної і зрівноваженої аргументації гофрата Горбачевського. У висліді якщо на те згодилося міністерство і намісництво, мусіла згодитися і чеська централя на авторитетну інтервенцію при контрактуваннях. Рік пізніше той сам радник Комінек прилюдно в міністерстві признав, що не будь у Ґмінді окремого бюра посередництва праці, булоб безладдя, як по інших таборах. Про те своє рішення повідомив радник Комінек телеграфічно посередника К. і управу табору в Ґмінді. Подробиці, що торкались доконечних змін у тексті контрактових постанов, обговорено з радником Комінком і урядником праської централі, українцем Михайлом Андрущишиним, в приявї гофрата Горбачевського, того самого вечора в ресторані Ґрафа, де розвіялись раніші мрячні настрої і де — після ділових пересправ — перевели ми кілька годин на свобідній ґутірці на теми дня. Третій день мого побуту в Празі вихіснував і виповнив я оглядинами Градчина та гостинними прийомами в домах д-ра І. Горбачевського і д-ра І. Пулюя. Вернувся я до Ґмінду 22. березня і з того дня став виконувати в таборі свої обовязки.

(Далі буде.)

Еріо резиґнує.

ПАРИЖ, 3. 7. ПАТ. Непорозуміння, що істнують від деякого часу в радикальній партії, тепер щораз більше загострюються. Ситуація стала поважнішою, коли радикальна партія уповажнила кол. прем. Даладіє взяти участь у протифашистівських маніфестаціях, назначених на 14. ц. м. В звязку з тим мін. Еріо мав заявити своїм товаришам, що хоче зрезиґнувати з гідности голови радикальної партії.

„Журналь де Деба" повідомляє, що Еріо зголосить цю резиґнацію вже на завтрішньому засіданні виконавчого комітету партії. „Ля Репіблік" підкреслює, що тепер коли мін. Еріо є членом уряду його участь у маніфестації радикалів разом з комуністами, була би щонайменше дивна.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

кому їх збирати. Треба було десятків літ, щоби догадались ми, що наші звичайні курки, як несуть яйця, та корови, що дають молоко, можуть у сумі дати величезні доходи, коли зуміємо зібрати їх продукти в одній організації. Кооперація стала нині одним із джерел нашої національно-суспільної енергії і неодин дивується, як можна було не відкрити його вже давно-давно.

З хвилиною, коли зуміємо створити перші станиці збірного колекціонерства — вкажемо тисячам людей спосіб, як зуживати щодня потрохи незамітно свою енергію в означенім, довільнім напрямку. Почанаючи від книжок, які попадають до приватних і прилюдних бібліотек випадково або автоматично, аж до найменших дрібниць, якими бавляться діти і відкидають їх знуджені на бік, усе може перемінитись у предмет, довкола якого тисячі людей зосереджує свою енергію. Те, що непотрібне одному — може мати велику вартість для другого, те, що є зайвою пилинкою або клаптиком у нашій кімнаті зростає до висоти цілої гори, коли сотні та тисячі додадуть до цього свою частинку.

Погорда для матеріяльних предметів, незрозуміння сили, яка родиться, коли вміємо її доцільно використати — це одна з характеристичних ознак нашої славянської вдачі. Загальними ідеями не можна жити довго, коли вони незвязані з якимись реальними предметами, на які спрямована наша воля і праця. Саме цю велику правду відкривають уперше наші земляки за Океаном, коли втягають у себе подих іншої, модерної, практичної культури.

Нема малих, дрібних, гідних призирства занять, коли людина вміє перемінити їх у варштати праці. В організації суспільної праці треба виходити від тої основи, на якій живемо і з неї добувати ідеї, для яких важко знайти застосування.

Великі бібліотеки, читальні, музеї, школи, інститути, культурні та мистецькі товариства, вистави та зїзди родяться збірною працею сотні людей, які вносять туди кожний свою частину. Пічнім збирати все те, що вже вважаємо за цінне і все те, що досі не вміли ми оцінити. Нема у суспільній громаді одиниці, яка не моглаб стати корисною у такій праці. Навіть діти та бідаки можуть узяти у ній участь. Тисячі безробітних і байдужих може найти заняття в напрямку, в якому може виявити свій хист.

Найсильніше джерело суспільної енергії в сучасному світі це виміна взаємних вартостей та ідей.

Збираючи все те, що може стати предметом виміни та збуту, створюємо огнища праці та енергії досі в нас невідомі.

М. З.

Знеславлення історії нашої церкви.

„Вінець“ целібатної реформи.

(Докінчення.)

VII.

ВЕЛИКА ІСТОРІЯ І ПОМИЛЕНІ „БЛАГОВІСНИКИ“.

О. Мартинюк виступає наче благовісник, що ніби вказує нашій Церкві й народові шлях до „духової повнолітности“, до повного розвою й сили. Він пише: „Отже лише наша духова малолітність, слабосилість була причиною, чому св. Церква згодилася при заключенні унії на факт жонатого у нас клиру“ (252). В тій думці, що обовязковий целібат духовенства це католицька дисципліна в ексклюзивному значінні, о. Мартинюк ставить питання й дає на нього відповідь: „Хто приняв католицьку віру, консеквентно мусить приняти католицьку дисципліну? — Так, це правда, хоча автор і редакція „Ниви“ уважають цю засаду за абсурд“ (363). З перспективи місії на сході він пише: **„Все, що католицьке, отже й священича безженність,** мусить найти місце у нас і у свому часі — у цілім зединенім Сході“ (323). „Якби Христові намісники були певні, що ми сильно привязані до Апостольського Престола, до Кат. Церкви, що ми певні католицького духа і послуху верховній власти Церкви — то загальний обовязковий священичий целібат вже давно був би правом (сік) нашої Церкви“ (279).

Автор у своїй голові ані не счувся, що сказав. Буває, що дурненькі приятелі більше небезпечні, ніж мудрі вороги (бо все „виляпають“).

Перше, щодо місії на сході. Знаємо, що папські легати у своїй грамоті, якою виклинали патріярха Керулярія і його однодумців, викляли його між іншим також за те, що він терпить і обороняє жонате духовенство — значить: тим вони викляли цілу східну Церкву. І ніколи пізніше папи не відкликали цеї точки з тої грамоти, тільки при заключуванні унії **загально** обіцювали, що будуть берегти обряду та звичаїв східної Церкви, **оскільки вони не противляться науці і благочестю** Католицької Церкви. О. Мартинюк ніби доказав, а в дійсності тільки перейняв давній погляд латинських богословів, що жонатий стан духовенства противиться „католицькому“ благочестю. **Алеж грецька Церква ніколи того погляду не признавала.** Отже помимо схизми і всіх уній, які в історії були, ми в дійсності й нині там, де були 1054 р. грецька й латинська Церква, коли взаїмно виклинали себе. Трагічне положення!

Якщоб нині всі східні Церкви поєдналися із західною, то завтра либонь треба би їм знову розлучуватися і то з тих самих причин, що ділили тому 900 років. Або може видно в східних, що вони хочуть відректися жонатого типу духовенства? Ми читали про те, що в деяких православних Церквах по світовій війні змігся рух за другим подружжям священиків вдівців, а це проява противного почування, ніж є бажання целібату. Так само англіканці та протестанти не виявляють бажання, щоби повернути до закону священичої безженности, що його колись відкинули.

Отже це тільки **наївне уроєння, коли** о. Мартинюк обіцює собі, що колись ці Церкви й секти, котрі відірвалися від Риму, знову сполучаться з Римом і **приймуть целібат духовенства.** Не тільки латинська вдача має право на свої вияви в катол. Церкві, мають право на це й інші вдачі, оскільки не противляться св. Письму та катол. традиції. Прохаємо читати, що пише про латинян православний олександрівський патріярх Мелетій у листі з 1599 р. до нашого митрополита Потія: „Та щож маю сказати про законне священиче подружжя, котрим вони так дуже мерзяться, що дозволяють радше терпіти безстидності, непорядності або й чужолоства, ніж законне подружжя“. — Латиняни зовсім інакше глядять на цю річ. Вони піднесуть, що також між жонатим духовенством бувають прогріхи проти шестої Божої

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ.

ҐМІНД.

ТАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБІГЦІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.

Спогади зперед 20-ти літ.

ВСТУП.

„Якою міряєш такою ти відміряють“.
(Нар. приказка.)

Наслідком рішення Українського Посольського Клюбу у Відні покинув я працю при „Червоному Хресті“, як цензор російської кореспонденції, і дня 17. березня 1916. року з двірця Франца-Йосифа у Відні, нічним поїздом відїхав до Ґмінду. Приїхав там у другій годині після півночі і заночував в готелі „Zum Bahnhof“ напроти двірця. Готель солідний, чистенький і не дорогий. За мою кімнатку на другому поверсі платилося тоді по 2 корони 20 сотиків за добу. Непокоїли мене думки, що в бюрі Червоного Хреста буде завтра або післязавтра маленький веремій, коли майор Єлінек відкриє моє самовільне щезнення з бюра і зголосить начальникові майорові Прімавозому. Цей зорганізував бюро цензури на лад воєнної дисципліни і за всякими самовільними ухилами стежив з непощадною рішучістю. В тому часі я ніяк не зважився би кинути самовільно службу, знаючи, що це не з добром; одначе зробив це на риск і запоруку Посольського Клюбу, який взяв на себе цю справу поладнати. Проте мусів я потім оправдуватися! Мій виїзд тому був наглий і конечний, що Посольський Клюб і Віденський Допомоговий Комітет були заливані повінню бідкань і скарг з ґміндівського виселенецького табору на жахливі умовини життя в таборі, знущання варт і наставників, зокрема на нахабну поведінку посередників при контрактуванні людей до сезонових рільних робіт. Остання обставина спонукувала вислати туди негайно хоч на час контрактувань якогось, в ділах тямущого відпоручника для охорони прав і інтересів людей. Вибір Клюбу впав на мою особу і мені доручено виїхати негайно, без допрошування звільнити мене від праці при „Червоному Хресті“; ту справу обіцяв Клюб поладнати вже після мого виїзду. Зрештою, — в імя „позафронтового“ патріотизму, тоді від кандидатів на цензорів до „Червоного Хреста“ годі було обігнатися. Зокрема на цензуру на російському відділі всякий, що лиш знав поганенько по російськи читати — куди розуміти! — зголошувався, як найкращий знавець тієї мови.

Був ще один характер, в якому висилали мене до Ґмінду: я їхав також як муж довіря Посольського Клюбу. Мав обовязок — приглянутися і перевірити дослідно відносини у ґміндівському таборі і зложити Клюбові з моїх спостережень звіт.

На другий день вранці я зголосився до посла о. Онишкевича, який з доручення Клюбу бавив тоді у Ґмінді, саме у справі сезонових контрактувань. Він, як відпоручник Клюбу, мав потверджену міністерством постійну перепустку до табору, без якої тоді годі було туди дістатися. Через те й доручено о. Онишкевичеві впровадити мене до табору і представити начальникові. Характер мого службового перебування в таборі не був ще тоді вирішений. По правді був він провізоричний, на час весняних сезонових контрактувань; на мій постійний побут у таборі намісництво зразу не хотіло згодитися. Але посли навгадь запевнили мене, що як не як, а я там залишуся.

Начальник табору, радник міністерства освіти й віроісповідань, нині вже покійний барон Августин Чапка, людина росту менш ніж середнього, з вигляду ввічлива й отверта, був про мій майбутній приїзд вже раніш з Відня повідомлений і приймив нас обох неприкидливо чемно. Він розумів, що при контрактуваннях в таборі, люди позбавлені свободи рухів, мусять мати свого ділового і довірливого дорадника. Та коли о. Онишкевич представив мене також як мужа довіря Українського Посольського Клюбу, не зумів опанувати свого невдоволення, яке нагло проявилося в нахмуренні і нервових порухах його мясистих губ. Заявив, що про те він нічого не знає і мусить наперед порозумітися зі своєю зверхньою владою. О. Онишкевич пояснив, що Посольський Клюб є засипуваний цілими стиртами ріжних нарікань і скарг, а не маючи іншої змоги перевірити їх стійкість, мусить мати в таборі свого мужа довіря і воліє мати явного та відвічального, ніж потайного і покутного, бо лише предметова правда — в якій управа більш заінтересована ніж таборові мешканці — може бути підставою, дискусії і якихнебудь заходів щодо поліпшення долі виселенців. Зрештою вспокоїв занепокоєного начальника, що міністерство і намісництво знають про цей крок Посольського Клюбу і на нього згодилися. Інакше — зайве булоб це виявляти. Та чи справді було це дипльоматично — виявляти особу свого мужа довіря, — про це моглиб бути ріжні погляди.

Після такого вияснення, барон Чапка дещо прояснив своє нахмурене обличчя; всеж його перша примильна ввічливість похолоднішала. Проте уповажнив мене інтервеніювати при контрактуваннях, але карту вільного вступу до табору видав лише на один тиждень. Мав сумніви. Таким робом дістався я до ґміндівського табору. Початки були тверді. З канцелярії таборової управи пішов о. Онишкевич зі мною до бараку, де заступник праського бюра праці, бувший

Ювилейне свято в Бережанах.

В днях 29. і 30. червня ц. р. відбулося гарне свято в Бережанах: тридцятьліття істнування Кружка Рідної Школи і двацятьліття вселюдної школи в Бережанах. Свято було уладжене на більшу мірку, тому його програм обіймала два дні. В першому дні після заупокійного Богослуження і зложення вінків на могилах померших членів Кружка Р. Ш., учителів і учнів школи, відкрито гарну виставку ручних робіт шкільної молоді у власному будинку Р. Ш., де міститься школа тай ще інші установи. — Вечором відбулася Академія. Цей перший день свята був призначений передовсім для наших громадян з Бережан.

Другий день свята був призначений для населення повіту, тому свято відбулося на великій площі за містом. У святі взяло участь около чотири тисячі громадян, а учасниками (за виїмком гостей зі Львова тай ще може декого) були тільки ті, що мешкають не дальше, як 16 кільометрів від Бережан, бо такий був розпорядок влади. Свято зачалося полевим Богослуженням, яке відправив о. мітрат Олексій Базюк при співучасті зоколичного духовенства. Підчас Богослуження співав мужеський селянський хор з Вербова. Цей хор можна зарахувати до найкращих селянських хорів, які в нас можна почути. По Богослуженню зачалася Академія. Перший промовив *д-р Вол. Бемко*, який у змістовій промові виказав значіння Т-ва Рідної Школи і його шкіл. Опісля виголошено привіти: від Гол. Виділу Т-ва „Просвіти" — проф. Ом. Терлецький, від Т-ва Рідної Школи — д-р Мирон Коновалець, від філії „Просвіти" в Бережанах — д-р Мих. Західний, від Кружка Р. Ш. у Зборові — п. Стефанишин, від кружка Р. Ш. в Підгайцях — п. Даньків і від Кружка Р. Ш. в Потуторах — один молодий селянин, якого імени не вдалося дізнатись, та якого промова була дуже гарна як щодо змісту так і щодо форми. Опісля відбулися продукції хору з Вербова й орхестри, а далі — учні школи відограли „партію живих шахів", укладу п. *М. Маслянківної* і *п. Т. Пересадівної*. Ця точка представлялася дуже цікаво і її варто би повторити ще при іншій нагоді. Ритмічними вправами при співі „Боже Великий, Єдиний" та відспіванням національного гимну скінчилося це гарне свято. Можна було бути вдоволеним з нього. Тих чотири тисячі учасників, з яких багато було одягнених у народню ношу, святочний настрій, культурна поведінка та здисциплінованість цієї маси людей, давали доказ, що Бережанщина належить до дуже добре зорганізованих повітів. Це було видко й із великої скількости таблиць з написами: „Кружок Р. Ш." та „Читальня „Просвіти", які заманіфестовано на святі. А багато праці вложили в уладження цього свята д-р В. Бемко і п. Петро Сагайдачний і їм належиться передовсім подяка. — *Учасник.*

Розстріляли коменданта прибічної сторожі Сталіна.

Недавно наспіла вістка, що заарештували прибічну сторожу Сталіна, бо викрили змову на життя червоного диктатора. Тепер наспіла вістка, що розстріляли коменданта Кремлю лотиша Петерса. Місце розстріляного зайняв Такалюн. Розстріляний Петерс відомий був зі своєї жорстокости і тисячі людей убив власноручно.

Із судової салі.

ПОДІЇ ПІДЧАС МИНУЛОРІЧНИХ ЗЕЛЕНИХ СВЯТ.

У понеділок 1. липня ц. р. перед окружним судом у Львові стануло 6-ох молодих українців, яких прок. Прахтель-Моравянський обвинувачував у тому, що підчас панахиди на стрілецьких могилах на Янівськім цвинтарі минулорічних Зелених Свят обкинули поліцію камінням. Підсудних боронили д-р Ст. Біляк, д-р Паньківський і д-р Шухевич. Суд увільнив тільки підс. **Івана Тимчишина**, гімн. учня; студента теольогії **Миколу Павлишина** засудив суд на 5 місяців вязниці; підсудних **Петра Мулика, Мих. Возняка, Петра Карабана** і **Степана Тринчака** по 4 місяці вязниці.

З природи й техніки.

АРХІВ ПТАШИНИХ ГОЛОСІВ.

Славний американський дослідник А. М. Бранд поробив до кінця 1934. р. фільмові знимки 115 родів птахів та зареєстрував їхні строфи. Сподіються, що в пташиному архіві Бранда, який повстав з допомоги публичних фондів, найдуться знимки 200 американських пташиних родів.

ЧОМУ ПОХИЛИЛАСЯ ВЕЖА В ПІЗІ?

У часописі „Будівельний Інжинір розглядає проф. **Терцагі** причини похилення славної вежі в Пізі. Ця вежа стоїть на верстві дрібнозернистого піску, грубій на 8 метрів. Під цим піском находиться поземий поклад глини. Досі думали, що похилення вежі викликали підземні водні жили, які виполікували зпід вежі пісок. Одначе новіші досліди виказали, що похилення вежі викликане долішньою, глинистою верствою, в якій постійно зміняється кількість води.

Цікаво, що відхилення вершка вежі (вона висока сьогодні на 58,58 метра) від прямовісного напряму рівне 4,4 метра. Крім цього вежа влізла в землю від 1174 р. себто від заложення її фундаментів на 2,4 метра. Підстава вежі не спочиває на палях, хоч тоді вже вміли прикладати й цю методу. Похилення і осідання відбувалося уже підчас її будови так, що викінчили її щойно 1350 р. Терцагі виказує дальше на основі докладних помірів, що причиною похилення вежі не може теж бути стиск горішних верств піску тягарем вежі.

СВІТИЛЬНИЙ ҐАЗ ПОРУШУЄ АВТА.

Цими днями вирушило до Ессен авто, порушуване світильним газом, у подорож через Ганновер, Берлін до Кенігсберґу. Зібраний на цій подорожі досвід поможе фахівцям вирішити актуальне питання, чи світильний газ надається до порушування авт у далеких подорожах. Бо досі вживали цього газу тільки підчас їзди автом у місті. Пробне авто має більшу кількість фляшок, в яких находиться приблизно по 12 шест. метрів світильного газу. Кожна фляшка вистарчає на 100 до 120 кільометрів дороги.

КАНАДА ПРОДУКУЄ НАЙБІЛЬШЕ ПЛЯТИНИ.

У 1934/35 рр. вивезла Канада 144.212 унцій плятини. Ще 1933/34 р. її експорт плятини осягнув вартість тільки 52.788 унцій, а 1932/33 р. тільки 9.002 унцій. При тім слід зазначити, що Канада вивозить плятину щойно від 1928/29 р., коли добула тільки 765 унцій. З цих чисел бачимо, що продовж 6 років Канада вибилася з малого продуцента плятини на найбільшого, бо вже мин. року її вивіз плятини був на 50 відс. більший від вивозу радянської плятини. А досі Радянщина була головним продуцентом плятини.

ДО ЧОГО ВЖИВАЮТЬ СЬОГОДНІ ФОТО-ЕЛЕКТРИЧНИХ КЛІТИН?

Досі означували температуру розжареної сталі при помочі краски цієї сталі. Одначе людське око не вміє докладно розрізняти красок, якщо воно осліплене сильним блеском. Тому сьогодні вживають до визначування температури розжареної сталі фотоелектричної клітини, яке автоматично дає знати, коли сталь одержить бажану нами температуру. У Вашінґтоні вживають цих фотоклітин до контролі, оскільки призначена для водопроводів вода, занечищена намулом, тощо.

А. Л.

НОВИНКИ

— **Мясарні Центросоюзу у Львові,** Ринок ч. 2, Жовківська ч. 178, Личаківська ч. 50. 30-31

— **Наш новий фейлетон: Спомини В. Маковського про табор у Ґмінді.** З сьогоднішнім днем почнемо друкувати спомин відомого нашого діяча і письменника Василя Маковського про Табор українських збігців і виселенців у Ґмінді в часі світової війни 1914—1918. Ті фейлетони вийдуть книжковою відбиткою, яка буде черговим твором з української мемуаристики: коли спомини Е. Олесницького торкалися довоєнних часів, а Михайла Галущинського — одної сторінки наших воєнно-визвольницьких змагань, — то В. Маковський описує злиденне життя збігців і виселенців українців в австрійському таборі у воєнному часі. Табор і його життя, управа табору, церква і духовенство, здоровотність і лікарі, харчі, школа й учительство, культурно-просвітня організація в таборі, виселенці при праці, релігійні й національні настрої в таборі, жертвенність виселенців, відвідини в таборі — ось наголовок поодиноких розділів тих споминів. Як бачимо, вони дають суцільний і всесторонній образ того страдального епізоду в нашому минулому, який досі був зясований лише дуже фраґментарично. Питома В. Маковського простота стилю і живість вислову роблять також ці його спомини надзвичайно цікавою лектурою для широких кол читачів.

— **Перший вакаційний кооперативний курс РСУК** для провідників кооператив відбудеться у Косові в днях 10—19 серпня ц. р. Програма курсу, товариських сходин і прогульок оголошена в Господарсько-Кооперативнім Часописі в чч. 26—27. Додаткові зголошення учасників приймає до 15. липня ц. р. — Управа курсу.

— **Будова людових домів у тернопільському воєвідстві.** Як повідомляє агенція „Всхуд", під проводом тернопільського воєводи Дзевалтовського відбулося засідання воєвідської кураторії будови людових домів. Затверджено будівельний реґулямін і зразкові пляни людових домів. Крім того кураторія будови людових домів розділила субвенції на поодинокі людові доми, що находяться уже в будові, в загальній сумі 3.000 зол. Чи всі українські села мають уже свої читальняні і т. п. доми?

— **Новий повітовий виділ у Львові.** Новообрана повітова рада у Львові відбула 2. ц. м. перше засідання під проводом старости Екгарда. В склад ради входять 34 членів як представники 14 збірних громад і трьох містечок, з того 23 поляків, 9 українців, 1 старорусин і 1 жид. На засіданні вибрано виділ, до якого ввійшли: Брон. Малик, ем. упр. школи в Кривчичах; д-р Ст. Ушковський, дідич з Рокитна; Юрій Йордан-Стойовський, дідич з Ляшок Мурованих; Леон Гельд, промисловець з Острова біля Ширця; Ян Войдила, селянин з Миклашева; о. Микола Землинський, гр. кат. парох з Яричова Ст. Перші пять поляки, останній українець.

— **Львівський городський староста перенесений.** Аг. Всхуд повідомляє: Городського старосту у Львові д-ра Климова переведено до Домброви на становище повітового старости. Д-р Климув був львівським городським старостою чотири роки.

— **Помер М. Бобжинський.** Колишній намісник Галичини Михайло Бобжинський помер у середу 3. липня ц. р. в Лопухівці в Познанщині.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Арґентинський уряд офіційно повідомив Лігу Націй, що в Буенос Айрес зібралася мирова конференція у справі болівійсько-параґвайського конфлікту за Ґран Чако.

— Недалеко острова Шодо на японських водах корабель „Сенсан Мару" з причини густої мряки наїхав на другий корабель „Мідорі Мару" і переполовив його. З поміж 253 осіб на „Мідорі Мару" вирятувалося 113. Решта втопилася.

— Один з провідників останнього грецького повстання міністер Маріс, засуджений на смертну вязницю, сам зголосився в поліційнім уряді в Сальоніках і віддався в руки влади.

— У Берліні покарали смертю 63-літнього Бруноса Ліндевава, якого засудили в листопаді мин. року за зраду військових тайн, та 28-літнього Еґона Бреса, засудженого теж за зраду військових тайн.

— За участь в останній револьті під Пекіном арештували 109 осіб, яких буде судити воєнний суд.

— На Білому Морі шаліє хуртовина. Хвиля викинула останки трьох рибацьких суден. Багато рибацьких суден є ще на морі. Число жертв хуртовини обчисляють на 20 осіб.

— Жертвою вибуху в копальні вугілля в Баґдірі (британські Індії) впало 19 вуглекопів. Пожежа в копальні треває далі. Залізнича комунікація в околиці копальні припинена.

— Агенція Ренґо повідомляє: Японський уряд розглядає протестаційну ноту уряду СССР у справі прикордонних подій з 27. червня ц. р. на ріці Амур.

— Нині помер у Парижі по довшій недузі відомий конструктор і власник одної з найбільших фабрик самоходів в Европі Андрій Сітроен.

— Нині досвіта покарали смертю тайком у Пекіні Чін Єва і 4 інших обвинувачених в участі в останнім нападі. Влада заперечує будьто би покарали смертю Туан Чун Чі.

— Предметом нинішних нарад британської ради міністрів, перших по повороті Ідена, буде справа італійсько-абісинського конфлікту і справа візити Ідена в Парижі і Римі.

— Палата репрезентантів Зл. Держав приняла в цілости проєкт закона про спілки 328 голосами проти 41.

— Нині відплив з пристані Кальярі до Східної Африки полк італійської піхоти.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Гейже на Гуцули.

Втерлося так на світі що кожний визначніший муж, коли має зачати визначніше діло — дає інтервю. Нехай, мовляв, люди знають, що їх жде. За визначнішими людьми ядуть менше визначні, а за тими ще менше, так, що часом аж голова болить від проблеми: хто і пощо?

Але одно інтервю, що появилося недавно у „Веку Новім" справді було порібне. Особа так знана, а замисл такий ґрандіозний, що читачі „Веку" можуть бути вдячні за відслонення крайчика великої тайни.

Польський подорожник Антоні Оссендовскі, що то описав не менш вірно багато екзотичних країн і народів як Карль Май, вибирається ще в одні неспенетровані джунґлі, щоби дати новий архитвір і новий доказ широкої скалі свого зацікавлення. „Райзував" він немало через ріжні пустині, буші, пущі і тим подібний „Світ людей, звірят і богів", а ось тепер вибирається там, де не було ще досі відповідного подорожника: їде на Гуцульщину.

Передтим очевидно, дав інтервю.

„Багато є праць про Гуцульщину, між ними одна більша (трохи!) В. Шухевича, але — всі вони дуже, а дуже поверховні"...

Щойно пан Антоні має надію залатати люку своїм епохально-капітальним твором про цей дикий, незнаний, а гарний край.

Підготовка добігає до кінця, плян майже готовий. Всі постерунки поліції і „ґранічерів" мають доручення помагати йому, будучому авторові „Гуцульщини", всі засоби льокомоції змобілізовані і ждуть нетерпеливо на приїзд подорожника.

Ясна річ, що при таких улекшеннях праця піде далеко швидше і легше, як його поверховним попередникам. Адже вони мусіли йти пішки від хати до хати, від села до села, нерідко сиділи цілі місяці на однім місці, а пан Антоні!? Сів на фіру і — до найближчого постерунку. Сів за стіл, списав що сам бачив, що бачив пан комендант та його жінка і твір росте мов на дріжджах. А як котре щось не памятає, чи не бачило, то — гоп на гуцульського коника (по дорозі його опис!) і до першої граничної станиці. Там напевно доповнять. А як і цього буде мало, то шмиг на пеґаза і гайда до палати своєї випробуваної приятельки фантазії.

Вийде направду велика річ.

Пан Антоні преліміную на поїздку цілих два тижні, вчисляючи вже в це і сон і їдло і студії. По дорозі з Варшави до Ворохти навчиться мови, з Ворохти до Жабя пізнавати гуцулів, з Жабя до Криворівні їзди на гуцульськім конику, а в поворотом сконтролює все це ще раз, евентуально доповнить і в Варшаві спише.

Читав я в якімсь творі Оссендовського, як то було раз між муринами: Автор на веранді „бунґальову", пе „віски анд сода", перед ним товпа муринів. Мурини недобрим оком зиркають на смільчака, що загнався аж сюди до них, автор має трохи пуда і загалом ситуація неясна. Аж нараз поплили тони скрипки з „бунґальову". То пані Зося заграла по мистецьки якусь симфонію ораторію чи як там. Мурини остовпіли, потім відчинили губи, а потім ще там щось — не памятаю.

Чи не добре булоб, щоби і у виправі на Гуцульщину поїхала пані Зося і заграла їм на скрипці. Гуцули повідчиналиб губи, а дослідник заглянув би яке мають піднебіння.

Бо останніми часами трохи за багато версій щодо того...

Галактіон Чіпка.

— **Польські кольонії в Рогатинщині.** В Мартинові Новому пов Рогатин відкрито літну кольонію для 50 польських дітей з Горішнього Шлеська. Крім того в найгарніших околицях рогатинського повіту засновано 12 півкольоній, всі під управою фахових сил.

— **Нові кравецькі ґімназії** мають 4-літний курс науки і діляться на мужеські та жіночі. Програма фахових наук обіймає: практичну варстатову науку, фаховий рисунок, технічну організацію кравецького варстату та його адміністраційну й торговельну організацію. До кравецьких ґімназій можуть зголошуватися кандидати й кандидатки від 13 до 17 р. життя, що скінчили 6 кляс вселюдної школи і зложили вступний іспит. Загально-освітна програма обіймає: природниче знання, господарську географію, математику, історію, польську мову, фізичне виховання, спів і в жіночих ґімназіях домове господарство.

— **З Польщі.** При мстві освіти повстала спеціяльна комісія, що займається оцінкою всіх заграничних фільм не тільки щодо змісту, але й звуку. — Головний статистичний уряд ствердив, що пересічний кошт виживлення трудової родини в Польщі, зложеної з чотирьох осіб, доходить до 2.39 зол. денно. — В льотерійній колектурі Волянова в Лодзі хтось украв інж. Йосифові Навроцькому теку з готівкою 8.650 зол., коли він був занятий купном льосу.

— **Міжнародня радіофонічна унія.** З кінцем червня ц. р. відбувся у Варшаві зїзд Міжнародньої радіофонічної унії, що обіймає масу радіослухачів числом поверх 170 міліонів. У зїзді взяли участь представники 23 европейських країн і Зл. Держав Півн. Америки. В часі нарад ствердженo, що число слухачів на початку червня ц. р. доходило до 200 міл. осіб. З внесень, ухвалених на засіданнях зїзду, слід підкреслити рішення запросити всі радіофонічні організації зі всіх країн і континентів на вступну міжконтинентальну конференцію, яка відбудеться в 1936 р. Метою цієї конференції буде створити всесвітну радіофонічну федерацію, яка уможливилаб оперття на найширших підставах порозуміння в справі деяких міжнародніх проблем технічного, правного, адміністративного й артистичного характеру. В ділянці міжнародніх авдицій ухвалено зорганізувати 27. жовтня ц. р. авдицію під назвою: „Молодь співає крізь кордони краю". Директор центрального уряду поміру хвиль у Брюселі додав цікаві дані про поступ у докладності европейських висильних стацій на протязі останніх років. Коли 10 літ тому висильні стації на протязі кілька годин виказували відхилення 1000—3000 циклів, то тепер головні европейські стації не виказують на протязі місяця більш як 1 цикль відхилення від усталеної частоти. Докладність найліпшого хронометра не витримує порівнання з докладністю, осягненою сучасною радіостацією. Щодо правної організації радіофонії, зїзд приняв текст меморанду у справі бернесько-римської конвенції, щодо авторських прав. Меморандум буде предложене конференції, що відбудеться в Брюселі в 1936 р. Вибрано нову президію Унії, до якої ввійшли: голова п. Рамбер, директор швайцарського радіового т-ва; заст. голови п. фон Бекман, директор німецького радія, п. Хамец, директор польського радія, п. Рейтерсверд, директор шведського радія і п. Пеллян, інспектор справ радіофонії міністерства пошт у Франції.

— **В память перших християнських мучеників.** Як повідомляють з Риму, у Ватиканському місті на терені, де колись стояв цирк Нерона, відбулася мин. неділі вечором процесія для вшанування памяти перших християнських мучеників у Римі. В процесії взяли участь члени колегій і семинарій, черці, світське духовенство і багато вірних у супроводі швайцарської та папської ґвардії. Процесія була освітлена барвними лямпіонами.

— **Большевики карають за своє право.** В Москві розпочався перший процес на підкладі „зловживання совітських вольностей". Під цією назвою криється спроба совітського уряду вкоротити звичайну розпусту, що прийняла в Совітах жахливі розміри. Перед судом станув якийсь Володін, що впродовж трьох років оженився зовсім леґально 20 разів, розводячись за кожним разом з попередньою жінкою. Володін каже, що робив згідно зі совітським законом, який не обмежує ані числа подруж ані розводів. Показалося, що Володін не тямить імен і прізвищ своїх жінок. Його провину зкваліфіковано як „нікчемне відношення до жінки і до совітського права".

— **Підморські тунелі біля Царгороду.** Один німецький археольоґ відкрив на основі старинного рукопису чотири підморські тунелі, що під дном моря Мармара лучать азійську сторону Стамбулу на віддаль 12—20 км. з островами: Проті, Антіґоні, Халькі і Прінкіпо. Вхід до тих тунелів має находитися під руїнами старого византійського монастиря, де справді находяться підземелля, що мають кілька бічних відног.

— **Грецький Олімп — живець.** Громади на узбічах грецької гори Олімпу, колись легендарного осідку богів, зажадали від уряду концесії на відкриття живця в роді Давос. На висоті 2.000 метрів находяться джерела, що вже в старинних часах славилися лікувальною силою.

— **Акула пожер дівчину.** На пляжі в Сушаку, на югославянсько-італійській границі, побачили люди два акули, що наближилися до берега. Плавці з жахом почали тікати в безпечніше місце. Одна дівчина, чехословацька громадянка, що задалеко загналася на море, не встигла доплисти до берега. Її дігнав один акула і пожер.

— **Телевізійна стація в Льондоні.** Англійська ґенеральна дирекція почт затвердила внесення телевізійної комісії про вибір місця під будову першої телевізійної радіостації для Льондону. Стацію вбудують в парку Александри, на місці найвищому в Льондоні. Дві радіові організації „Байрд" і „Марконі" будуть демонструвати свої системи телевізії на цій стації. Кажуть, що „візія" піде на короткій хвилі 6,6 м., а „фонія" на хвилі 7,2 м. Це змінить цілковито теперішній тип радіовідбірника, в кожному разі в льондонській окрузі, значить на поверхні кола з проміненм. Вже сконструовано „прототип" відбірного апарату. Технічних подробиць ще ніхто не знає, але відомо, що розміри екрану у Марконія принято 12 на 9 цалів, а Байрд пропонує тільки 8 на 6, яко розмір практичніший. Є значна ріжниця щодо частоти, від якої залежить виразність образу. Байрд вважає, що стандаризація повинна прийняти 240 ліній при 25 екранах на секунду, а Марконі не вважає цього за „високу виразність" і пропонує 405 ліній і 50 екранів на секунду. Марконі хоче цим способом перескочити період миготливого образу, знаного нам з часів початку кінового екрана. Головною частиною апаратури має бути „електричне око", яке дає можливість трансмісії живих сцен із студії або зпоза студії. Таке „око" може бути феноменальним репортером, що нотує одночасно звуки при помочі мікрофону. Звуково-візійний репортаж може відбуватися навіть підчас найбільшого дощу. Сподіються, що радіовізія знайде широке застосування в шкільництві, в армії, судівництві і природничих науках, а також в лічництві, бо й операції можна буде робити... на віддаль.

— **Квіти на шкірі людини.** На пляжах на Фльориді повстала нова мода: купільниці, заки вийдуть на сонце, покривають деякі частини плечей, рук а навіть лиця масками у роді ріжних квітів. У тих масках піддаються діланню сонішних промінів. За кілька днів їхні тіла дістають бронзовий відтінок, з виїмком накритих місць, де залишаються білі плями у виді квітів. Ця нова і зовсім безболісна форма татуування користується великим успіхом серед американок.

— **Ріжні вістки.** Над західною частиною Японії перейшов жахливий тайфун, що знищив 20.000 домів, при чому згинуло кількасот осіб, а кілька тисяч є ранених. — Біля острова Содо наїхали на себе два японські кораблі, при чому згинуло 140 осіб. — Апеляційний суд у Будапешті затвердив присуд, яким засуджено Белю Куна, колишнього комісаря мадярського комуністичного уряду на кару досмертної вязниці. В американській вязниці Сінґ-Сінґ стратили Еву Ку, засуджену на смерть за вбивство. Вона твердим кроком вийшла з кімнати смертників і спокійно сіла на електричне крісло, гордо глянувши на юрбу, що зібралася в сусідній кімнаті подивитися, як вмирає жінка. — В часі румунських маневрів ударив грім у військовий відділ, з якого згинув один старшина і кількох вояків тяжко поразило. — Пропав комунікаційний літак з двома пасажирами, що обслуґував Тифліс. — На 20 літ тяжких робіт засуджено французького вчителя Мих. Анріо, що крісовим вистрілом убив свою жінку. — В Будапешті помер у 79 р. життя ґенерал Штрасенбурґ, що підчас світової війни був шефом ґенерального штабу австро-угорської армії. — В Парижі скінчив самогубством, затроївшись світильним ґазом французький письменник Рене Кревель, автор багатьох повістей і критик. — Головна виграна румунської державної льотерії в сумі 6 міліонів леїв упала на льос, що є власністю 13-місячного сина урядовця Барбулеску. Дитина дістала льос від свого хресного батька.

—o—

Дописи.

РАДЕХІВЩИНА.

Відгребування москвофільства в Радехівщині. Недалекі вибори до сойму, відгребування недобитків москвофілів і насаджування читалень ім. М. Качковського на українських селах кажуть здогадуватися, що Радехівщина призначена для москвофілів. Піддержування москвофільства ілюструють такі факти. В свідомім, українськім селі Кривім влада розвязала читальню „Просвіти". Негайно після цього заметушився стовп москвофілів селянин Григорій Ткачук (член Повітового Виділу й одинокий „репрезентат" нашого населення у Повітовім Виділі) та поробив заходи, щоби в селі Кривім посвятити тадерговський хрест. Місцевий парох відмовився посвятити хрест і тому Ткачук, підібравши собі декількох несвідомих селян, запросив на це свято священиків з чужих сіл, між ними теж польських. Другим яскравим доказом на піддержку москвофільства це насаджування читальні ім. М. Качковського в Немилові. Немилів — село виключно українське, ніяких москвофілів там нема, є тільки мазурська кольонія за селом, яка повстала при нагоді парцеляції вже по війні. Читальню „Качковського" організує певно на приказ солтис Шумський, колишній стовп сельробів у Немилові та директор школи в мазурській кольонії Капусцінський. Цей останній, як великий діяч і спішно заявився доконче ущасливити Немилів читальнею Качковського. По довгих заходах назбирав навіть шістьох членів основників, між якими фігурує його фірман. За його заходом і натиском заступника старости Гарґаша війт збірної громади Радехів Куровський скликав засідання громадської ради в Немилові, щоби передати домівку в громадському домі для читальні Качковського в Немилові, хоч вона формально ще не істнує. Нема двох думок що таке рішення перейде. Ось таке то діється в нашій Радехівщині

СПОРТ.

СПОРТОВІ ВИСЛІДИ ЗІ „СВЯТА МОЛОДІ" У СТАНИСЛАВОВІ.

Одною з точок програми другого дня „Свята Молоді" в Станиславові були спортові змагання, які зорганізував Окружний Комітет Українського Спортового Союзу в Станиславові. На жаль змагання були і під організаційним та змаговим оглядом на низькім рівені. І так організатори не приготовили біжні ні поля до метів. На такому великому святі слід було показати всім взірцево визначену площу, бож це мала бути пропаганда й показ спорту. Оправдання, що не куплено вапна до значення біжні, не видержує критики. Підготовка до свята йшла від кількох тижнів і тому про вапно слід було теж подумати та завдалегідь подбати. А тому що не було відзначеної вапном біжні, відпали такі цікаві конкуренції як біг на 400 м. і 4 X 100 м. Таксамо не було визначеного поля мету до диску, ані залізного обруча. Не було навіть зазначеної мети при бігах. Організаторам слід знати, що метою не є біла стяжка, яку держать в руках, виключно біла лінія на біжні. Стяжка є лише допоміжним засобом і не мусить бути. Можна було мати бодай чотири штопери, не лише два та стартовий револьвер, бо випускати змагунів до бігу на 100 м. окликом „гоп" і на знак хоруговки — це вже таки глуха провінція. Тим технічним недотягненням можна було дуже легко зарадити, але слід було запросити до організації спортової частини деяких членів „Продому", які на цих справах краще визнаються й таких недотягнень не будоб.

Якщо йде про спортові висліди, то вони також слабі. Змагуни виявили (з малими винятками) повну недостачу тренінгу та приготування. До змагань почали підготовлятись ледви на кілька днів перед змаганнями.

Спортові змагання почались **бігом на 3000 м.** До бігу стануло тільки 9 змагунів, біг скінчило 8. Виграв Савчак (У. С. К. Станиславів) в дуже слабому часі 10'7"3. На другому місці, яких 25 м. за Савчаком, прибіг Соколовський І. (У. С. С. К. Львів), який вів біг до останньої рунди і програв тільки завдяки кращому фінішові Савчака. Біг розігрався лиш між цими двома змагунами, бо інші їм не загрожували.

Скок вдалечінь. Стартувало 8 змагунів. Виграв Прідун (Сокіл — Бельведер) 5·45 м.; 2) Соколовський II. (У. С. С. К. Львів) 5·25 м.; 3) Струк (У. С. К. Ст.) 5·08 м.; 4) Прішук (Прут — Делятин) 5·07 м.; 5) Харин 5·01 м.; 6) Гриневич 5·00 м. (оба У. С. К. Станиславів). Вислід слабий, але беручи під увагу брак відбиття (крім Соколовського II.) й будьякого стилю у всіх змагунів, можна вважати скок шістьох змагунів за успіх.

Біг на 100 м. До бігу стануло лиш 8 змагунів. Відбулися чомусь аж 3 передбіги (два з 3 змагунами та один з двома змагунами), хоч могло бути два півфінали по 4 змаг., з яких по двох перших ввійшлоб до фіналу. Біжня чотироторова, тому у фіналі повинно було бути 4. змагунів, не трьох. Фінал виграв Соколовський II. 11"8, 2) Харин (У. С. К. Станиславів) 12"0, 3) Когут (Богородчани) 5 м. позаду.

Час першого змагуна теж дуже сумнівний, якщо візьмемо під увагу, що старт відбувся на „гоп" і на знак хоругвки. Це не значить, що Соколовський II. зле бігає. Навпаки слід підкреслити, що якщо навчиться старту і перших 30—40 м. піде стилем т. зв. „відбиваючим", якого вживають всі спрінтери, то зможе осягнути 100 м. 11"4—11"5. Зате 12" Харина виключене.

Мет ратищем виграв Пуйда (Сокіл - Бельведер) метом на 42·40 м., 2) Прідун (Сокіл-Бельведер) 39·25 м., 3) Тихоліз (Сокіл-Батько) 33·50 м. Висліди слабі, нема стилю у змагунів і ще й тому, що змагуни задержують перед викидом ратища, весь розгін пропадає на марне.

Диск — виграв Савчак метом на 24·76 а. Іншим змагунам навіть висліду не мірили.

Опісля **репрезентація провінції розіграла мячеві змагання з репрезентацією Станиславова,** які скінчились 2 : 0 в користь „Провінції". Тут слід підкреслити, що якщо йшло про показову пропагандову гру, то мячеві змагання повинні були розіграти „Продом" — репрезентація Українського Спортового Союзу. „Продом", тепер найсильніша дружина станиславівщини й були напевно задемонстрував гарну гру. Але старшину „Продому" запевняли, що змагань в копаному мячі не буде, щоб... не доводити до „профанації" (?) свята!

Спортові змагання закінчились **бігом наколесників на біжні** (10 км. — 25 окружень). Біг виграв Зубаль (У. С. К. Станиславів) 19'53; 2) Хміль (У. С. К. Станиславів) 380 м. позаді; 3) Абрамчук (У. С. К. Станиславів) 400 м. за першим. Зубаль виграв біг певно, ніхто йому не загрожував ані на хвилину. Шкода, що не стартував Гнатушка (У. С. К. Станиславів), який є рівнорядний Зубалеві, тоді вислід будби куди кращий. Зубаль мусить попрацювати над кращою і докладнійшою працею ніг (ноги у нього йдуть занадто в бік, за мало вгору).

Біг наколесників закінчив одночасно ціле „Свято Молоді". З програми відпали біги 400 м. і 4 X 100 м. тому, що не було визначеної біжні. Шкода теж, що не стартували ті дівчата з У. С. К.-у що йшли в гарних строях у дефіляді.

Б. Л.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО Б. КЛ.

Станиславів. Продом — Бельведер 5 : 3 (2 : 2). До цих змагань виступив Продом без хорого Бриндзея, якого заступив Зубяк, місце Зубяка в нападі заняв Коровайчук І. Змагання виграв Продом зовсім заслужено, хоч в занизькім відношенні тому, що цілий час мав перевагу. Сама гра цікава, в добрім темпі, якого Бельведер під кінець змагань не видержав. Ворота добули: 2 Керницкевич, 2 Якібчук і 1 Андрішин II. з карного. В Продомі дуже добре грав Зубяк і цілий напад в другій половині. Оборона грала дещо слабше, легковажила противника і з вини оборони впали три стріли до воріт Продому. Ціла дружина грала дуже обережно, не бажаючи наразитись, щоб їх не потовкли грачі Бельведеру, які грають дуже брутально. Суддював добре п. Баер.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Нечинний.

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 4. VII. год. 8 веч. „Школа податників".

Пятниця, 5. VII. год. 8 веч. „Школа податників".

Кіна.

АДРІЯ: „Долина тривоги", „Страшна ніч у Зоо".

АПОЛЬО: „Цісарева і я" (Ліяна Гарвей).

АТЛЯНТИК: „Гра змислів".

ВАНДА: „Атлянтида", „Якби я мав міліон".

ГРАЖИНА: „Ледви вчора".

КАСІНО: „Невільниця з Манделяй".

КОЛІСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНИК: „Упадок Дон Хуана" (Дуґлас Фербенкс).

МАРУСЕНЬКА: „Нічне життя богів", „Добра ворожка".

МІРАЖ: „Весняна парада" з Фр. Галь.

МУЗА: „Білі люди", „Все жарт".

ПАКС: „Голгофта".

ПАЛЯС: „Пісня сонця".

ПАН: „Не хочу знати хто ти".

РАЙ: „Азбука кохання" з Димшою та Круковським.

СВІТ: Похорони марш. Пілсудського.

СОНЦЕ: „Нині живемо", ревія „Грунт то перший".

СТИЛЕВЕ: Нечинне.

УТІХА: „Таємниця експресу ч. 6" та ревія з Н. Белявським.

ХИМЕРА: „Місто під терором".

Ширіть наш часопис!

Закордонне радіо.

Четвер, 4. липня 1935.

Відень (506,8) 17·30 Концерт солістів, **Братислава** (298,8) 16·30 Радіоконцерт, 20·00 Тріо ес-дур Бетовена, **Кошиці** (259,1) 17·40 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 11·05 Сальон. музика, 15·00 Концерт фільгармонії, **Париж** (1648) 20·45 Фестіваль французької музики, **Білгород** (437,3) 21·30 Легка музика, **Берлін** (356,7) 16·30 Оперові мельодії, 20·10 Танковий вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16·00 Легка музика, **Ляйпціг** (382,2) 15·150 Пісні Шуберта, 17·00 Концерт симфонічної орх., **Мілянo** (221,2) 20·40 „Аманта" оп. Легара, **Рим** (420,8) 20·40 „Ль Перголесо" оп. Линді.

Пятниця, 5. липня 1935.

Відень (506,8) 20·00 Комічна опера, **Брюсель** (483,9) 19·15 Форт. ресітал, **Кошиці** (259,1) 12·15 Концерт, **Прага** (470,2) 9·35 Пісні. 20·15 Концерт фільгармонії, **Париж** (1648) 20·45 Оперетка, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18·00 Віолінчеля, **Мілянo** (221,2) 22·00 Концерт солістів, **Рим** (420,8) 19·15 Легка музика.

Львівське радіо.

Четвер, 4. липня 1935.

6·30 Раніщня авд., 8·25 Практичні вказівки, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорологічні вістки, 12·05 Полудн. денник, 12·15 Велика опера (пл.), 13·05 Концерт мандолінистів, 13·30 Гр. пл., 15·15 Біржа, 15·25 Експорт, 15·30 В Еспанії, 16·00—18·00, 19·30 і 22·10 Трансмісія з Варшави, 18·30 Про рід Гербуртів і їх город, 18·40 Сільва рерум, 18·45 Форт. ресітал, 19·05 Програма на черговий день, 19·15 Реклямовий концерт, 20·00 Фільмовий фейлетон, 20·45 Веч. денник, 22·06 Спортові вістки.

Пятниця, 5. липня 1935.

6·30 Раніщня авдиція, 8·25 Практичні вказівки, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорологічні вістки, 12·05 Полудн. денник, 12·15 Концерт, 13·30 З ринку праці, 15·15 Біржа, 15·25 Експорт, 15·30 Концерт, 16·00 Сонце — джерело здоровля і хороби (відчит), 16·15 Концерт для недужих, 16·50 Мандрівка Іванни, 17·00 Фортепянове тріо, 17·25 Концерт камер. орх., 18·15 Ціла Польща співає, 18·30 Листи і програми, 18·40 Суспільна хвилина, 18·45, 22·05 Грам. пл., 19·05 Програма на черговий день, 19·15 Реклямовий концерт, 19·30 Концерт, 19·50 Веселий монольог, 20·10 Гр. пл., 20·45 Вечірний денник, 20·55 Образці з життя давної та суч. Польщі, 21·00 Симф. концерт, 22·00 Спорт. вістки, 22·10 Легка музика, 23·00 Комунікати.

БІРЖА.

Гроші.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·25·50 зол.

У Варшаві були такі курси: Берлін 213.25, Голяндія 360.15, Льондон 26.04 Нюйорк чеки 5.26 3/4, Нюйорк кабель 5.27 1/8, Париж 34.98, Прага 22.10, Цюріх 173.05, Італія 43·80.

Золото: Долари 9·10—9·15, Франки фр. 34·50—35·20, Дукати 82·50—83·00, Корони 36·40—37·00, Рублі 4·65 — 4·75, 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр ср. 0·07—0·08.

Акції та цінні папери.

Банк Польський 90 1/4. зол.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43·00—44·00, 5 проц. дол. Б. Г. 51·00—53·00, 4 проц. Зол. Б. Г. 43·00—44·50, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 46·00—48·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 52·00—55·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

Премійовки.

Долярівки 52·50 — 54·00, Інвестиційна 104·00—107·50, Будівельна 42·00—44·00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 3. липня п. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла дес.	2·10 зол.
1 кг. масла експорт.	2·15 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	2·60 „

Ціни на молоко не ставить.

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло і яйця сильна, на молоко і сметану вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 3. VII. п. р. платить своїм доставцям **за 1 кг.** живої ваги птиці, льоко подвіря птахоммсарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 50 дкг.	за 1 кг.	1·00 зол.
Мол. однор. кури І. кл.	„	0·80 „
Пантарки	„ „	1·30 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

Когутів, качок, гусей, індичок та індиків з огляду на кінець сезону не приймає.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Новітні фіранкові матеріяли, коронки, брокати. Фабричні ціни. **Фрайліх,** — Сикстуська 21. 1804

Літнище в найгарнішій гірській околиці дешево. **Малиновий сік** 2 зол. за літру. Жадайте прібок — Могетич, Нягрин п. Веддіж, повіт Долина. 7

Вічні пера направляє „Прецизія" Ринок 29, Руговського 12. 1679 13—20

Прегарне літнище Радів коло Миколаєва над Дністром, суха, гориста околиця, шпилькові ліси, радіо та інші розривки, мешкання, пять разів денно обильний харч, денно 3·— зол. Зголошення на місці або Львів, Сапіги 2 (швальня). 1809 4—5

Паню незалежну з відповідною тотівкою, пізнає наразі для створення спільного підприємства, здібний торговельник в бранжі делікатесів. Листи до Адміністрації „Діла" для „Будучність". 4 2—2

фортепіяни, піяніна світових виробней на складі, Марецький, Баторія 7. 1698 13—13

ОГОЛОШЕННЯ.

Виробня музичних інструментів

Фр. Невчик

Львів, вул. Городецька ч. 2 Б. — Телефон 225-76

поручає всілякі музичні інструменти, приладдя і виконує направи по конкуренційних цінах.

Цінники на бажання. 41/91 12—20

УВАГА. — За 50 сот. направа слухальців, даю новий шнур, магнетизую і регулюю. **„Radjodźwięk"** ЛЬВІВ, КРАСІЦКИХ 17. 1722 10—10

На дощ чи погоду

вигідна тревала ондуляція на пів року зроблена у фризієрському заведенні „БРІСТОЛЬ" **Антона Піша** у Львові, вул. Клементини Танської ч. 3, напроти каварні Жоржа. — Спеціяльність сальону: водна ондуляція і тревала на пів року, виконана новітніми апаратами. — Ціни низькі. 1734

„Шлях Нації"

місячник української національної політики і громадського життя

вийшов у подвійному обемі на липень — серпень, чч.: 3 — 4, з дуже богатим і цікавим змістом

Цим числом закінчився перший чвертьрік нашого місячника.

Нехай же наші довжники вирівняють належности. Передплатники зновлять передплату. Прихильники поширюють дальше наш журнал.

Від вас усіх залежить зріст і поваги журналу. Тільки на точних і совісних передплатниках спірається наше видавництво.

Гроші посилати розрахунковими переказами, або складанками П. К. О. число **505.590.** — Умови передплати. Річно 10·— зол., Піврічно 5·— зол. Чвертьрічно 2·50 зол. — Поодиноке число один золотий.

Третє — четверте число подвійне і коштує 1·50 зол.

Редакція і Адміністрація „ШЛЯХУ НАЦІЇ"
Львів, Скарбківська 35. м. 4.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках „ 0·60
„ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . зол. 480·—
„ „ 1/2 . . . . 250·—
„ „ 1/4 . . . . 130·—
„ „ 1/8 . . . . 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик

Видає Видавнича Спілка „Діло"

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10